

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

20 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nadejda Toma,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,
Victor Boico,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021, declarat de avocatul Radu Dumneanu, în numele inculpatului

Barba Andrei XXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 29.03.2019 - 08.04.2021,
instanța de apel: 05.05.2021 - 22.12.2021,
instanța de recurs: 20.04.2022 - 20.06.2022.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 08 aprilie 2021, procesul penal în privința lui Barba Andrei, învinuit în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală în baza art. 217 alin. (5) Cod penal, pe motivul contribuției active la descoperirea și contracararea infracțiunii.

Cererea procurorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare, a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Barba Andrei, urmărind scopul punerii în circulație ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope și analoagelor lor în scop de înstrăinare, a săvârșit acțiuni prejudiciabile de circulație ilicită a drogurilor, manifestată prin procurarea lor din diferite surse și comercializarea către alte persoane, începând cu o perioadă nedeterminată de timp.

Astfel, la data de 03.09.2018, Barba Andrei a fost reținut de către angajații poliției, în momentul în care, aflându-se în mun. Chișinău, bd. XXXX, deținea și păstra asupra sa 10 comprimate, pe care le-a procurat de la alte persoane cu scop de înstrăinare și care conform Raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 19.09.2018 conțin substanță MDMA cu cantitatea de 2,852 g., ce se atribuie la substanțele psihotrope.

Conform Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea de MDMA cuprinsă în limitele de la 0,05 g - 5,0 g constituie cantități mari.

Instanța a reținut că ***inculpatul nu și-a recunoscut vina.***

Totodată, vinovăția lui este dovedită integral prin probele administrate, inclusiv, procesul-verbal din 03.09.2018, în care sunt consemnate rezultatele percheziției corporale a lui Barba Andrei și potrivit căruia de la ultimul au fost ridicate: 5 comprimate de culoare albastră din buzunarul de la maiou și 5 comprimate de culoare albastră de formă rotundă din rucsacul aflat la acesta. De asemenea, de la Barba Andrei a fost ridicat un telefon mobil de model "iPhone" de culoare neagră; raportul de expertiză judiciară nr. XXXX din 19.09.2018, conform căruia s-a stabilit că cele 9 comprimate de culoare albastră, de formă rotundă, fragmente de pastilă de același tip ca și pastilele întregi, ridicate la 03.09.2018, în urma efectuării acțiunii de urmărire penală, percheziția corporală a lui Barba Andrei, reprezintă substanță psihotropă MDMA cu masa totală 2,852 g; *alte materiale ale cauzei penale.*

Astfel, vina inculpatului este dovedită pe deplin, ultimul fiind vinovat de circulația ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, prin procurarea, păstrarea ilegală a drogurilor, săvârșită cu scop de înstrăinare, în proporții mari și acțiunile se califică conform art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, însă reieșind din prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal, procesului penal urmează a fost încetat, cu liberarea acestuia de răspundere penală, din următoarele considerente.

Potrivit art. 217 alin. (5) Cod penal, persoana care a săvârșit acțiunile prevăzute la art. 217 sau 217¹ este liberată de răspundere penală dacă a contribuit activ la descoperirea sau contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, după caz, prin autodenunțare, predare benevolă a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, indicare a sursei de procurare a acestor substanțe, la divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, la indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune. Nu poate fi considerată predare benevolă a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora ridicarea acestora la reținerea persoanei, precum și la efectuarea acțiunilor de urmărire penală pentru depistarea și ridicarea lor.

În conformitate cu art. 332 alin. (1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5)– 9), 285 alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Art. 285 Cod de procedură penală stabilește în alin. (1) că încetarea urmăririi penale este actul de liberare a persoanei de răspunderea penală și de finisare a acțiunilor procedurale, în cazul în care pe temei de nereabilitare legea împiedică continuarea

acesteia, iar în alin. (2) că încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod.

Pe de altă parte, art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală stipulează că urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată și va fi încetată în cazul în care există alte circumstanțe prevăzute de lege care condiționează excluderea sau, după caz, exclud urmărirea penală.

În acest sens, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine faptul că Barba A. a contribuit activ la descoperirea și contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor acestora *prin indicarea sursei de procurare* a acestor substanțe, precum și *prin divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii*, fapt *ce s-a confirmat* atât prin declarațiile inculpatului, cât și *prin materialele cauzei*.

Așadar, în privința lui Barba A. sunt aplicabile prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal și în astfel de circumstanțe, urmează a fi încetat procesul penal pe art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală.

Reieșind din prevederile sus-menționate, instanța va respinge ca neîntemeiată solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la Barba A. a cheltuielilor judiciare, or, ține de obligația organelor de drept demonstrarea vinovăției unei persoane de săvârșirea infracțiunii ce i se incriminează.

3. Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Cornel Casian, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani, cu încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 1680 lei.

Apelantul a invocat că instanța de fond incorect a apreciat că în acțiunile inculpatului au fost întrunite condițiile prevăzute la art. 217 alin. (5) Cod penal.

Inculpatul nu s-a prezentat benevol la organul de urmărire penală cu scopul demascării acțiunilor ilegale ale persoanelor care se ocupă cu circulația ilegală a drogurilor.

Astfel, din materialele cauzei penale a rezultat că până a fi reținut, Barba Andrei a fost documentat o perioadă de timp, fiind dispuse mai multe măsuri speciale de investigație și acțiuni de urmărire penală în vederea fixării acțiunilor prejudiciabile ale acestuia.

În rezultatul efectuării percheziției corporale de la Barba Andrei au fost ridicate: 5 comprimate de culoare albastră din buzunarul de la tricou și 5 comprimate de culoare albastră de formă rotundă care se aflat la acesta, de asemenea a fost ridicat un telefon mobil de model “Iphone” de culoare neagră.

Reieșind din conținutul procesului verbal de percheziție s-a atestat faptul că de la Barba Andrei au fost ridicat cele 10 comprimate și nepredate benevol așa cum invocă instanța. Astfel, colaborarea cu organul de urmărire penal a avut loc după începerea urmăririi penale și după efectuarea percheziției, condiții ce trebuie să fie întrunite la prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal.

Doar după efectuarea acestor acțiuni, precum și reținerea inculpatului, acesta a recunoscut vinovăția și a comunicat organului de urmărire penală toate circumstanțele săvârșirii infracțiunii.

La fel, luând în considerație că acțiunile inculpatului au fost documentate o perioadă de timp, prin probele depistate și ridicate în cadrul perchezițiilor, organul de urmărire penală urma să stabilească sursa de procurare a drogurilor, precum și persoanele cărora acestea au fost distribuite.

Instanța de fond urma să ia în considerare pericolul social al acțiunilor săvârșite de către inculpat, impactul social negativ al infracțiunii comise, mai ales asupra populației tinere, precum și faptul că prin soluția instanței de judecată de a-1 libera de răspundere penală pe infractor, de fapt, este încurajat doar climatul infracțional, or, atare situație, ar putea fi percepută de societate ca un semnal că astfel de fapte ar putea rămâne nepedepsite, or, în caz de demascare a activității criminale, infractorul, în pofida consecințelor negative ale activității prejudiciabile, ar rămâne nepedepsit datorită recunoașterii vinei și indicării sursei de unde a procurat drogurile puse în circulație prin înstrăinare.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele agravante sau atenuante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, inculpatul, luând în considerație circumstanțele săvârșirii infracțiunii, poate fi reeducat și integrat în societate doar prin aplicarea unei pedepse penale în limitele sancțiunii prevăzute la art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, fiind izolat temporar de societate.

Prin urmare, circumstanțele reale și personale reținute în sarcina lui Barba A., a indicat la faptul că pentru a atinge scopul pedepsei prevăzut de legiuitor la art. 61 Cod penal, cel mai eficient mijloc de corectare a acestuia este aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, reieșind din faptul că inculpatul anterior a comis infracțiuni similare și intenționat a comis repetat acțiuni ilegale a căror consecințe îi erau deja cunoscute, din care motive, s-a apreciat că aplicarea unei asemenea pedepse va atinge scopul pedepsei penale.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021, apelul a fost admis, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Barba Andrei a fost condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul statului, cheltuielile judiciare în mărime de 1680 lei.

Instanța de apel a statuat că *prima instanță a dat o apreciere cuvenită prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecătii*, or, din totalitatea de probe administrate de organul de urmărire penală, cercetate în instanța de fond și verificate

în instanța de apel, fiind apreciate, cu respectarea prevederilor art. 27, 99-101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicități, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, s-a atestat că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal.

Astfel, s-a constatat următoarea stare de fapt: Barba Andrei, la 03.09.2018 a fost reținut de către angajații de poliție în momentul în care, aflându-se în mun. Chișinău, bd. XXXX, deținea și păstra 10 comprimate care, conform Raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 19.09.2018, conțin substanță MDMA care se atribuie la substanțele psihotrope, în cantitate de 2,852 grame, pe care le-a procurat de la alte persoane cu scop de înstrăinare.

Conform Listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23 ianuarie 2006, cantitatea de MDMA cuprinsă în limitele de la 0,05 g - 5,0 g constituie cantități mari.

Prin acțiunile sale intenționate, inculpatul Barba Andrei a săvârșit circulația ilegală a drogurilor în scop de înstrăinare, prin procurarea, păstrarea ilegală a drogurilor, săvârșite cu scop de înstrăinare, în proporții mari, adică a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal.

Inculpatul **în instanța de fond vina nu și-a recunoscut-o**, însă, **în ședința instanței de apel a relatat că vina o recunoaște**.

Totodată, este dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului, prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care au coroborat între ele.

Versiunea inculpatului că **nu este vinovat** de fapta incriminată, este declarativă, în contextul în care în urma cercetării probelor, s-a confirmat în totalitate că anume inculpatul a procurat, păstrat asupra sa, **a înstrăinat** comprimate care, conform raportului de expertiză judiciară nr. XXXX din 19.09.2018, conțin substanță MDMA care se atribuie la substanțele psihotrope, în cantitate de 2,852 gr, ceea ce constituie proporții mari.

Este nejustificată concluzia instanței de fond privind liberarea inculpatului de răspundere penală pe motivul contribuției active la descoperirea și contracararea infracțiunii, or, art. 217 alin. (5) Cod penal prevede expres ”Persoana care a săvârșit acțiunile prevăzute la art. 217 sau 217¹ este liberată de răspundere penală dacă a contribuit activ la descoperirea sau contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, după caz, prin autodenunțare, predare benevolă a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, indicare a sursei de procurare a acestor substanțe, la divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, la indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune.

Nu poate fi considerată **predare benevolă a drogurilor**, etnobotanicelor sau analogilor acestora ridicarea lor la reținerea persoanei, precum și la efectuarea acțiunilor de urmărire penală pentru depistarea și ridicarea lor.

Or, **predarea substanțelor a avut loc după comiterea infracțiunii imputate**,

deci, Barba A. **nu a predat benevol substanțele narcotice**, ci ulterior, după ce a fost reținut, a predat obiectele ce le avea asupra sa.

Astfel, în cazul reținerii persoanei, precum și al desfășurării acțiunilor de urmărire penală pentru depistarea și ridicarea drogurilor, etnobotanice sau analoagelor acestora, **predarea acestor substanțe** la solicitarea persoanei responsabile, care desfășoară acțiunile menționate, **nu poate servi drept temei pentru aplicarea prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal.**

Caracterul **benevol al predării substanțelor stupefiante** de către Barba A. nu s-a exprimat în lipsa situației în care persoana se vedea nevoită de a preda substanțele interzise, iar în cazul dat nu sunt aplicabile prevederile alin. (5) art. 217 Cod penal.

Dispozițiile art. 217 alin. (5) Cod penal se aplică în situația când a contribuit activ la descoperirea sau contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, însă în speță rezultă că infracțiunea imputată inculpatului **a fost descoperită deja** la data de 03.09.2018 prin faptul că inculpatul a fost reținut asupra sa fiind depistate și ridicate substanțele interzise sub formă de 10 comprimate care conțin MDMA care se atribuie la substanțe psihotrope, în cantitate de 2,852 grame, pe care le-a procurat de la alte persoane cu scop de a le înstrăina.

Astfel, concluzia instanței de fond că inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii cu privire la circulația ilegală de droguri, ori **contracararea acesteia, nu este una întemeiată, deoarece infracțiunea a fost descoperită până la momentul când inculpatul a declarat că a procurat pastilele de la alte persoane**, de vreme ce transmiterea banilor datorati de către inculpat **persoanelor de la care a procurat drogurile (Șveț și Plămădeală)**, nu întruchipează esența descoperirii, mult mai mult contracararea infracțiunii, **ci demascarea persoanelor care au comis** la data de 03.09.2018 infracțiunea împreună cu Barba A.

Totodată, este incorectă aprecierea faptului divulgării persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, **indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune**, drept motive și temei de aplicare a art. 217 alin. (5) Cod penal, or, din prevederile legii date, a rezultat că acțiunile date, persoana care poate beneficia de liberarea de răspundere penală, trebuie să aibă loc până la descoperirea infracțiunii, dar nu în momentul, sau după constatarea acesteia, lucru care a și avut loc în circumstanțele speței, adică după ce a avut loc descoperirea infracțiunii, inculpatul a indicat persoanele împreună cu care a comis fapta prejudiciabilă imputată lui la data de 03.09.2018.

5. Avocatul Radu Dumneanu declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și menținerea sentinței.

Recurentul invocă că actul de acuzare nu conține nici o informație cu privire la realizarea activității de vânzare a substanțelor a căror deținere și punere în circulație este sancționată de art. 217¹ Cod penal, cu excepția declarațiilor inculpatului Barba Andrei.

În același timp, imediat după reținerea sa, inculpatul a colaborat cu organul de urmărire penală și după indicarea sursei din care a obținut și deținut substanțele prohibite în circuitul civil și asimilate celor narcotice, în calitate de investigator sub

acoperire, acordându-i-se o identitate cifrată (ascunsă — familia Burca) și fiindu-i transmise sume de bani de către reprezentanții organului de urmărire penală, a participat la acțiunile de urmărire penală de achiziții de control de la numiții Plămădeală Igor și Policarpov Nicolai.

Potrivit informației prezente pe paginile saitului Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani numitul Plămădeală Igor, la momentul judecării cauzei lui Barba Andrei, avea statut de inculpat, cu mențiunea că i s-a imputat comiterea faptei prevăzute de art. 217¹ Cod penal, iar numitul Policarpov Nicolai deja a fost condamnat la data de 25.03.2019 pentru comiterea faptei prevăzute de art. 217¹ Cod penal.

În această ordine de idei, în sentința emisă în cauza nr. 1-1095/2019 de către judecătorul Dulghieru D., s-a indicat faptul că numitul Policarpov N. i-a înstrăinat substanțe prohibite (*asimilate celor narcotice*) numitului Barba A. și că acțiunile ilegale ale inculpatului Policarpov N. au fost demonstrate ca rezultat al probelor administrate prin următoarele mijloace de probă:

copia procesul-verbal de percheziție din 03.09.2019 (vol. I, f.d. 16), în care au fost ascunse datele persoanei perchiziționate (*actul procesual indicat se conține și în cauza de acuzare a numitului Barba A.*);

copia raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/I-R-3213 din 19.09.2018 (Vol. I, f.d. 25-29) (*înscris prezent și în cauza de acuzare a numitului Barba Andrei*);

declarațiile date în calitate de bănuit și de învinuit de către o persoană a cărei date au fost ascunse (*cu mențiunea că înscrisurile respective se găsesc în Vol. I, f.d. 35, 36, 37, 38, 39 și 44*), dar din care au rezultat că a fost audiat și că a declarat anume circumstanțele expuse organului de urmărire penală de către inculpatul Barba A. în calitate de bănuit și învinuit (*înscrisurile indicate, potrivit conținutului rechizitoriului, se găsesc și în cauza de acuzare a numitului Barba A.*);

copia procesului-verbal de recunoaștere a persoanei din 06.09.2018, potrivit căruia a fost recunoscută o persoană cu numele Roma, de la care ar fi fost primite pastile la o vulcanizare de pe str. Bucuriei (Vol. I, f.d. 45-46) - circumstanțe care se regăsesc în declarațiile lui Barba A., expuse în rechizitoriu;

procesul-verbal privind controlul transmiterii banilor din 05.09.2018, potrivit căruia s-a documentat transmitere sumei de 1.000 lei (Vol. I, f.d. 56-58), acțiune de urmărire penală efectuată cu participarea nemijlocită a numitului Barba A. în rezultatul colaborării cu reprezentanții organului de urmărire penală;

procesul-verbal de consemnare a măsurilor speciale de investigații din 06.09.2018 (Vol. I, f.d. 45-46), efectuată în rezultatul colaborării numitului Barba A. cu reprezentanții organului de urmărire penală;

ordonanța privind aprecierea pertinentei probelor administrate în cadrul măsurilor speciale de investigații din 06.09.2018, efectuate în rezultatul colaborării numitului Barba A. cu reprezentanții organului de urmărire penală (Vol. I, f.d. 65);

procesul-verbal privind controlul transmiterii banilor din 04.09.2018 (Vol. II, f.d. 7-8), acțiune de urmărire penală efectuată în rezultatul colaborării numitului Barba A. cu reprezentanții organului de urmărire penală;

procesul-verbal de percheziție din 05.09.2018, potrivit căruia în rezultatul efectuării percheziției au fost depistate și ridicate mijloace bănești transmise de către

Barba A., sub controlul reprezentanților organelor de drept, persoanei care înstrăina substanțe prohibite (*Vol. I, f.d. 85-86*);

procesul-verbal de consemnare a măsurii speciale de investigații din 04.09.2018 (*Vol. I, f.d. 11*), acțiune de urmărire penală, efectuarea căreia a fost posibilă în rezultatul colaborării lui Barba A. cu reprezentantul organului de urmărire penală.

Suplimentar, potrivit afirmațiilor lui Barba A. și probelor administrate în cadrul cercetării judecătorești a instanței de fond, înregistrările video efectuate, inclusiv de către Barba Andrei, în rezultatul participării sale în calitate de investigator sub acoperire, la documentarea acțiunilor ilegale ale persoanelor implicate la comiterea acțiunilor ilegale, au fost făcute publice de către reprezentanții organelor de drept, prin acestea demonstrându-se repetat că a divulgat și a contribuit activ la stabilirea persoanelor de la care a obținut pastilele excluse din circuitul civil (*sursa acestora*) cu divulgarea bunurilor și veniturilor acestora, rezultate din infracțiune și a participat la documentarea și tragerea la răspundere penală a persoanelor indicate pentru activitatea de punerea în circulație (comercializarea) substanțelor narcotice.

Din conținutul dispoziției normei de drept precitate a rezultat că liberarea de răspundere penală pentru infracțiunile prevăzute la art. 217 și art. 217^l Cod penal este posibilă în cazul în care există una din cele trei condiții:

predarea benevolă de către persoană a drogurilor, etnobotanice sau analogelor acestora;

acțiunile active ale persoanei care contribuie la descoperirea sau curmarea infracțiunilor legate de circulația unor astfel de substanțe: autodenunțare, divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, indicarea sursei de proveniență a drogurilor, etnobotanice sau analogelor acestora;

participarea la depistarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor dobândite în rezultatul comiterii infracțiunii.

Astfel, deși nu este necesară întrunirea simultană a celor două condiții de liberare de răspundere penală, prevăzute de art. 217 alin. (5) Cod penal, iar apărarea a invocat că se întrunesc elementele celei de a doua condiție care permite, potrivit art. 217 alin. (5) Cod penal, eliberarea persoanei de răspundere penală, care și sunt prezente în prezenta cauză, pentru a casa sentința instanței de fond, instanța de apel și-a motivat decizia contestată prin afirmația că acesta nu ar fi predat benevol drogurile.

Este evidentă interpretarea eronată și extensivă defavorabilă de către instanța de apel a prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal în cazul dedus judecării, fapt determinat de neluarea în considerare a prevederilor imperative din care rezultă că „Persoana care a săvârșit acțiunile prevăzute la art. 217 sau 217^l este liberată de răspundere penală, dacă a contribuit activ la descoperirea sau contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor, ... la divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii...

Având la bază circumstanțele de fapt și cele de drept, este neîntemeiată decizia instanței de apel în partea ce ține de concluziile cu privire la inadmisibilitatea aplicării prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal în privința numitului Barba Andrei, ori, acesta pe lângă recunoașterea vinovăției, după ce a fost reținut, a contribuit activ la identificarea și descoperirea persoanelor care înstrăinau

substanțele narcotice, prin participarea nemijlocită în calitate de agent sub acoperire la efectuarea acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor special de investigații, situație care a determinat tragerea la răspundere penală.

În contextul celor expuse, este evident că la rejudecarea cauzei în instanța de apel a fost admisă o eroare gravă în partea ce se referă la existența circumstanțelor de fapt și de drept, cade, potrivit art. 217 alin. (5) Cod penal, impune au încetarea urmăririi penale în privința lui Barba A., fapt determinat de neluarea în considerare a probelor din care rezulta atât contribuirea activă la descoperirea și curmarea infracțiunilor legate de circulația substanțelor psihotrope, divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii.

În drept, recursul este bazat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

6. Judecând recursul ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 2) și 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 31, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul Penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. În corespundere cu art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Potrivit art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Potrivit art. 217 alin. (5) Cod penal, persoana care a săvârșit acțiunile prevăzute la art. 217 sau 217¹ este liberată de răspundere penală dacă a contribuit activ la descoperirea sau contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, după caz, prin **autodenunțare**, **predare benevolă a drogurilor**, etnobotanicelor sau analogilor acestora, **indicare a sursei de procurare** a acestor substanțe, la **divulgarea persoanelor care au contribuit la**

săvârșirea infracțiunii, la indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune. Conform art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală. Potrivit art. 394 alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal.

În corespundere cu jurisprudența națională, sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală, se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 39., 41.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, instanța de fond (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) a constatat sumar și divergent în descriptiv că inculpatul: „...**nu și-a recunoscut vina...**, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine faptul că Barba A. a contribuit activ la descoperirea și contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora **prin indicarea sursei de procurare a acestor substanțe, precum și prin divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, fapt ce s-a confirmat** atât prin declarațiile inculpatului, cât și **prin materialele cauzei.** Așadar, în privința lui Barba A. sunt aplicabile prevederile art. 217 alin. (5) Cod penal și în astfel de circumstanțe, urmează a fi încetat procesul penal pe art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, cu liberarea acestuia de răspundere penală”.

Ori, doar a trecut în revistă mai multe probe administrate pe caz, însă nu a indicat care din acestea, la concret, prin a descrie conținutul și esența lor probatorie, prin aprecierea lor separat și în coroborate cu alte dovezi și împrejurări ale cauzei în aspectul vizat, dovedesc că inculpatul **ar fi indicat sursa de procurare** a drogurilor imputate, cât și **a divulgat persoanele care au contribuit la săvârșirea infracțiunii**;

b) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins probele acuzării, în sensul enunțat supra.

Mai mult, concluzia sumară și neclară că: „..., **fapt ce s-a confirmat atât prin declarațiile inculpatului, cât și prin materialele cauzei....**”, nu corespund exigențelor prescrise în art. 101 Cod de procedură penală, privind evaluarea și aprecierea probelor administrate în cadrul cauzei penale.

Ori, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

În al doilea rând, potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. În corespundere cu art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Conform art. 6 par. 1, 2 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 19 alin. (1), 25 alin. (4) Cod de procedură penală, orice persoană are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale de către o instanță legal constituită, care va acționa în conformitate cu prezentul cod. Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul de a-i fi judecată cauza de acea instanță și de acel judecător în competența căroră ea este dată prin lege. Potrivit art. 30 alin. (5), 31 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, recursul împotriva hotărârilor judecătorești în cauzele penale pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul se judecă în complet format din 3 judecători, care trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei. În cazul în care cauza se judecă de un complet format din 3 judecători și unul din aceștia nu poate participa în continuare la judecarea cauzei din motiv de boală îndelungată, deces sau din motivul eliberării din funcție în condițiile legii, acest judecător este înlocuit de un alt judecător și cauza se judecă în continuare. În corespundere cu art. 6/1 alin. (1/1) și (2) din Legea privind organizarea judecătorească, schimbarea membrilor completului se face în cazuri excepționale, în baza unei încheieri motivate a președintelui Curții de Apel și potrivit criteriilor obiective stabilite de regulamentul elaborat de Consiliul Superior al Magistraturii. Cauzele repartizate unui complet de judecată nu pot fi trecute altui complet decât în condițiile prevăzute de lege. Potrivit pct. 14 din Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, schimbarea membrilor completului de judecată se impune în cazurile în care există unul din următoarele temeuri: boală îndelungată, deces, eliberare din funcție, abținere, recuzare, detașare, transferare, promovare, suspendare din funcție, incompatibilități. Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece conform descriptivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) a judecat apelul procurorului și a verificat legalitatea sentinței în raport cu alte

temeiuri de drept privind liberarea de răspundere penală, prevăzute la art. 217 alin. (5) Cod penal, decât cele aplicate de prima instanță față de inculpat.

Astfel, în aspectul vizat, în descriptivul sentinței este invocat că inculpatul **a indicat sursa de procurare** a drogurilor imputate și **a divulgat persoanele care au contribuit la săvârșirea infracțiunii**, pe când instanța de apel s-a referit la alte împrejurări, concluzionând sumar și divergent în descriptiv că: „...nu poate fi considerată **predare benevolă a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora** ridicarea lor la reținerea persoanei, precum și la efectuarea acțiunilor de urmărire penală pentru depistarea și ridicarea lor..., or, **predarea substanțelor a avut loc după comiterea infracțiunii imputate**, deci, Barba A. **nu a predat benevol substanțele narcotice**, ci ulterior, după ce a fost reținut, a predat obiectele ce le avea asupra sa..., în cazul reținerii persoanei, precum și al desfășurării acțiunilor de urmărire penală pentru depistarea și ridicarea drogurilor, etnobotanice sau analoagelor acestora, **predarea acestor substanțe la solicitarea persoanei responsabile, care desfășoară acțiunile menționate, nu poate servi drept temei pentru aplicarea prevederilor art. 217 alin. (5) Cod penal...**, caracterul **benevol al predării substanțelor stupefiante** de către Barba A. nu s-a exprimat în lipsa situației în care persoana se vedea nevoită de a preda substanțele interzise, iar în cazul dat nu sunt aplicabile prevederile alin. (5) art. 217 Cod penal..., este incorectă aprecierea faptului divulgării persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, **indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune**, drept motive și temei de aplicare a art. 217 alin. (5) Cod penal, or, din prevederile legii date, a rezultat că acțiunile date, persoana care poate beneficia de liberarea de răspundere penală, trebuie să aibă loc până la descoperirea infracțiunii..., nu întruchipează esența descoperirii, mult mai mult contracararea infracțiunii, **ci demascarea persoanelor care au comis la data de 03.09.20218 infracțiunea împreună cu Barba A.**”.

Prin urmare, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra circumstanțelor concrete, de fapt și de drept, indicate în sentința contestată și, concluzionând divergent că: „...prima instanță a dat o apreciere cuvenită prevederilor legale ce guvernează speța dedusă judecății...”, neîntemeiat a casat-o total ulterior;

b) a depășit limitele învinuirii formulate inculpatului, constatând sumar că: „...s-a confirmat în totalmente că anume inculpatul a procurat, păstrat asupra sa, **a înstrăinat comprimate care...**, de vreme ce transmiterea banilor datorăți de către inculpat **persoanelor de la care a procurat drogurile (Șveț și Plămădeală)**...” ori, asemenea circumstanțe de drept și de fapt nu i-au fost incriminate ultimului prin rechizitoriu;

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele concrete de fapt și drept invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins versiunile și probele apărării, inclusiv cele invocate în fața instanței de fond și repetate în recursul ordinar (pct. 5. din decizie).

Mai mult, rezumatul neclar și divergent că: „...concluzia instanței de fond că inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii cu privire la circulația ilegală de droguri, ori contracararea acesteia, nu este una întemeiată, deoarece infracțiunea a fost descoperită până la momentul când inculpatul a declarat că a procurat pastilele de la alte persoane, de vreme ce transmiterea banilor datorăți de către inculpat **persoanelor de la care a procurat drogurile (Șveț și Plămădeală)**, nu întruchipează esența descoperirii, mult mai mult contracararea infracțiunii, **ci demascarea persoanelor care au comis la data de 03.09.20218 infracțiunea împreună cu Barba A...**, este incorectă aprecierea faptului divulgării persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, **indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune**, drept motive și temei de aplicare a art. 217 alin. (5) Cod penal, or, din prevederile legii date, a rezultat că acțiunile

date, persoana care poate beneficia de liberarea de răspundere penală, trebuie să aibă loc până la descoperirea infracțiunii, dar nu în momentul, sau după constatarea acesteia, lucru care a și avut loc în circumstanțele speței, adică după ce a avut loc descoperirea infracțiunii, inculpatul a indicat persoanele împreună cu care a comis fapta prejudiciabilă imputată lui la data de 03.09.2018...” contravine jurisprudenței naționale, potrivit căreia, în baza art. 217 alin. (5) Cod penal, liberarea de răspundere penală pentru infracțiunile prevăzute la art. 217 și art. 217¹ Cod penal este posibilă în cazul în care există **una din două condiții**: a) predarea benevolă de către persoană a drogurilor, etnobotanice sau analoagelor acestora; b) **acțiunile active ale persoanei care contribuie la descoperirea sau curmarea infracțiunilor legate de circulația unor astfel de substanțe**: autodenunțare, divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, indicarea sursei de procurare a drogurilor, etnobotanice sau analoagelor acestora, participarea la depistarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor dobândite în rezultatul comiterii infracțiunii (*Hotărîrea Plenului CSJ a RM din 26.12.2011, nr.2 - Cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația drogurilor, etnobotanicelor sau analoagelor acestora și a precursorilor, pct. 12*);

d) potrivit fișei de repartizare și procesului – verbal a ședinței judiciare, cauza a fost judecată de mai multe complete de judecători: inițial - M. Diaconu, I. Bulhac și G. Lîsîi, apoi – I. Mănăscurtă, I. Bulhac și G. Lîsîi, după - O. Robu, I. Mănăscurtă și M. Juganari.

Totodată, în materialele cauzei lipsește încheierea președintelui instanței, motivată pe criteriile prescrise în art. 31 alin. (3) Cod de procedură penală și pct. 14 din Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, despre schimbarea judecătorilor M. Diaconu, I. Bulhac și G. Lîsîi.

Ori, potrivit stipulărilor din art. 251 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale referitoare la compunerea instanței atrage nulitatea actului procedural. Nulitatea respectivă nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu. Deci, încălcările nominalizate a normelor procesuale-penale au lezat dreptul inculpatului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CtEDO.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că instanțele de fond și de apel nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția și că recursul ordinar este întemeiat.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului ordinar, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlătore erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

Dat fiind că decizia instanței de apel urmează a fi casată total, iar conform dispozitivului sentinței procesul penal fusese încetat, inculpatul nu are temei legal de a fi deținut în continuare în Penitenciar, urmând a fi eliberat, dacă nu execută alte hotărâri judecătorești (*pct. 1., 3., din decizie*).

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Radu Dumneanu, casează total decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 22 decembrie 2021, în privința inculpatului Barba Andrei XXXX și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Barba Andrei Vadim urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința acestuia nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, fiind pronunțată integral la 29 iulie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Victor Boico

